

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА планування і організації виробництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

«04» жовтня 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Планування виробництва»

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»
(назва освітньої програми)
освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)
форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)
розробник Кравчуновська Тетяна Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна спрямована на формування теоретичних знань та практичних навичок з основ планування виробництва, а саме щодо розроблення та обґрунтування цілей виробництва, визначення найкращих методів і способів їх досягнення при ефективному використанні всіх видів ресурсів, необхідних для виконання поставлених виробничих завдань, і встановленні їх взаємодії.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є зв'язки та закономірності, що виникають при управлінні ресурсами в процесі підготовки рішень про цілі виробництва, способи і методи їх досягнення шляхом цілеспрямованої порівняльної оцінки альтернативних варіантів.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр
			II
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
Аудиторні заняття, у т.ч:	44		44
лекції	30		30
лабораторні роботи			
практичні заняття	14		14
Самостійна робота, у т.ч:	46		46
підготовка до аудиторних занять	15		15
підготовка до контрольних заходів	15		15
виконання курсового проекту або роботи			
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	16		16
підготовка до екзамену			
Форма підсумкового контролю			залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування теоретичних знань та практичних навичок з основ планування виробництва, а саме щодо розроблення та обґрунтування цілей виробництва, визначення найкращих методів і способів їх досягнення при ефективному використанні всіх видів ресурсів, необхідних для виконання поставлених виробничих завдань, і встановленні їх взаємодії.

Завдання дисципліни: вивчення сутності планування виробництва, засвоєння знань про процедуру формування виробничої програми підприємства, її зміст, календарне планування та оптимізацію, особливості оперативного-календарного планування на підприємстві. набуття навичок пошуку резервів підвищення ефективності виробничої діяльності.

Пререквізити дисципліни. Навчальна дисципліна «Планування виробництва» базується на знаннях, одержаних студентами при вивченні дисципліни «Політична економія».

Постреквізити дисципліни: «Ціноутворення в будівництві», «Менеджмент», «Фінанси підприємств».

Компетентності.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях,

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Вміння працювати автономно.

Спеціальні компетентності:

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

РН17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

РН18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у суміжних сферах професійної діяльності.

Методи навчання: практичний (досліди, вправи, навчально-продуктивна праця); наочний (ілюстрації, демонстрації, спостереження); словесний (пояснення, роз'яснення, розповідь, бесіда, інструктаж, лекція, дискусія); робота з книгою (читання, вивчення, реферування, швидкий огляд, цитування, виклад, складання плану, конспектування, диспут).

Форми навчання: колективні, групові, індивідуальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с.р.
Змістовий модуль 1. Сутність планування та особливості його здійснення на підприємстві					
Планування як наука та функція управління підприємством	6	2			4
Система планів підприємства	10	6			4

Маркетингові дослідження при плануванні виробництва	6	2			4
Виробнича програма підприємства	14	4	6		4
Оперативно-календарне планування	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 1	44	16	8		20
Змістовий модуль 2. Планування ресурсного забезпечення виробництва продукції					
Ресурсне забезпечення виробництва	14	2	4		8
Планування витрат	20	2	8		10
Планування розвитку виробництва	12	2	2		8
Разом за змістовим модулем 2	46	6	14		26
Підготовка до екзамену					
Усього годин	90	22	22		46

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Сутність планування та особливості його здійснення на підприємстві		
1	Планування як наука та функція управління підприємством. Планування як наука. Предмет, об'єкт і методи дослідження. Процес планування і вибір рішень. Концепції планування. Планування як функція управління підприємством. Методи та інструменти планових розрахунків. Характеристика, форми відображення та джерела формування інформації для планування. Нормативна база планування.	2
2, 3, 4	Система планів підприємства. Функціонування системи планування на підприємстві. Різновиди планів та їх комплекси. Зміст поточних планів та організації їх розробки.	6
5	Маркетингові дослідження при плануванні виробництва. Формування плану виробництва продукції з урахуванням досліджень ринку, життєвого циклу продукції та детермінантів попиту. Планування реклами. Планування збуту продукції.	2
6, 7	Виробнича програма підприємства. Зміст, календарний розподіл та оптимізація виробничої програми підприємства. Планування обсягів виробництва продукції у вартісному виразі.	4
8	Оперативно-календарне планування. Зміст і завдання оперативно-календарного планування. Ритмічність виробництва. Особливості оперативно-календарного планування на підприємствах одиничного, серійного та масового типів виробництва.	2
	Разом за змістовим модулем 1	16
Змістовий модуль 2. Планування ресурсного забезпечення виробництва продукції		
9	Ресурсне забезпечення виробництва. Зміст планування матеріально-технічного забезпечення виробництва. Планування потреби в матеріальних ресурсах. Запаси і регулювання їх розмірів. Особливості визначення потреби цехів у матеріальних ресурсах у різних типах виробництва. Види виробничої потужності і фактори, що її визначають. Методики розрахунку виробничої потужності. Система показників виробничої потужності. Планування персоналу. Планування продуктивності праці. Планування фонду оплати праці. Особливості функціонування підрозділів виробничої інфраструктури.	2

	Планування забезпечення підприємства технологічним оснащенням. Планування діяльності ремонтного виробництва. Планування енергозабезпечення підприємства. Планування транспортного обслуговування виробництва.	
10	Планування витрат. Мета, завдання і зміст планування витрат. Класифікація витрат та їх угруповання за економічними елементами і статтями калькуляції. Планування собівартості будівельно-монтажних робіт. Планування собівартості проектних робіт. Планування витрат у торговельній діяльності. Планування собівартості робіт (послуг) на підприємствах і в організаціях житлово-комунального господарства.	2
11	Планування розвитку виробництва. Формування планів оновлення продукції, їх склад і завдання. Організаційно-технічний розвиток підприємства. Оцінка технічного рівня розвитку підприємства.	2
	Разом за змістовим модулем 2	14

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Сутність планування та особливості його здійснення на підприємстві		
1, 2	Планування виробничої програми підприємства при відсутності (наявності) «вузьких місць».	4
3	Розрахунок оптимальної виробничої програми та обмежувальні фактори.	2
4	Використання матриці прийняття рішення при плануванні в умовах визначеності та невизначеності. Використання «дерева» рішень при плануванні діяльності підприємства.	2
Змістовий модуль 2. Планування ресурсного забезпечення виробництва продукції		
5, 6	Планування й управління запасами.	4
7, 8, 9, 10, 11	Планування показників діяльності підприємства з розподілом витрат на постійні та змінні та аналізом чутливості планових показників.	10

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/н	Вид роботи	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	15
2	Підготовка до контрольних заходів	15
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	16
	1. Планування амортизаційної політики на підприємстві.	8
	2. Фінансове планування на підприємстві.	8
4	Підготовка до екзамену	
	Всього годин	46

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методами контролю є усний контроль, письмовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінювання.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Сутність планування та особливості його здійснення на підприємстві

Максимальна оцінка – 100 балів.

Оцінка складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 16 балів);
- присутності та роботи студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 8 балів);
- контрольної роботи (максимальна кількість – 76 балів).

Відвідування студентом лекцій: присутній – 2 бали за лекцію; відсутній – 0 балів.

Відвідування та робота студента на практичних заняттях: був присутній, активно працював – 2 бали за заняття; присутній, але не працював – 1 бал; відсутній – 0 балів.

Контрольна робота складається з двох рівнозначних теоретичних запитань.

Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання складає 38 балів:

- за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 38 балів;
- якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені неprincipові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 26-37 балів;
- якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені неправильні тлумачення, студент одержує 13-25 балів;
- якщо у відповіді не повністю розкрито сутність питання, допущені грубі помилки або відповідь відсутня, студент одержує 0-12 балів.

Змістовий модуль 2. Планування ресурсного забезпечення виробництва продукції

Максимальна оцінка – 100 балів.

Оцінка складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 6 балів);
- присутності та роботи студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 14 балів);
- контрольної роботи (максимальна кількість – 80 балів).

Відвідування студентом лекцій: присутній – 2 бали за лекцію; відсутній – 0 балів.

Відвідування та робота студента на практичних заняттях: був присутній, активно працював – 2 бали за заняття; присутній, але не працював – 1 бал; відсутній – 0 балів.

Контрольна робота складається з двох рівнозначних теоретичних запитань.

Максимальна кількість балів за кожне запитання складає 40 балів:

- за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 40 балів;
- якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені неprincipові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 26-39 балів;
- якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені неправильні тлумачення, студент одержує 13-25 балів;
- якщо у відповіді не повністю розкрито сутність питання, допущені грубі помилки або відповідь відсутня, студент одержує 0-12 балів.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середньоарифметична між оцінками змістових модулів 1 та 2.

Порядок зарахування пропущених занять: відпрацювання пропущеного заняття здійснюється шляхом підготовки і захисту реферату за відповідною темою. Захист реферату відбувається відповідно до графіку консультацій викладача.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Ильин А.И. Планирование на предприятии. Минск: Новое знание, 2002. 635 с.
2. Иванова В.В. Планування і контроль на підприємстві: Навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 443 с.
3. Михайлюк О. Як читати і аналізувати фінансову звітність. К.: ІФС, 2004. 108 с.
4. Немцов В.Д., Довгань Л.Є. Стратегічний менеджмент: Навч. посібник. К.: УВПК, Ексоб, 2001. 560 с.
5. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства: Підручник. К.: Скарби, 2002. 336 с.
6. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства. К.: Каравела, 2011. 352 с.
7. Тянь Р.Б. Планирование деятельности предприятия. К.: МАУП, 1998. 156 с.
8. Тянь Р.Б., Ткаченко В.А. Планирование и контроль деятельности предприятия. Днепропетровск: Наука и образование, 2003. 300 с.
9. Управління виробничою інфраструктурою: Навч. посібник / За ред. М.А. Белова. К.: КНЕУ, 1997. 207 с.
10. Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства: Навч. посібник. Житомир: ЖІТІ, 2002. 647 с.
11. Черняк В.З. Бизнес-планирование: Учебник для вузов. М.: ЮНИТИ-Дана, 2002. 470 с.

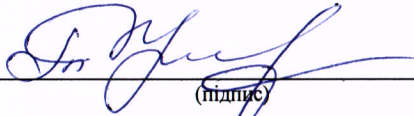
Допоміжна

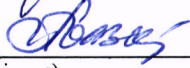
1. Агафонова Л. Підготовка бізнес-плану: Практикум. К.: Знання, 2001. 158 с.
2. Горемыкин В.А., Богомолов А.Ю. Бизнес-план: Методика разработки. 45 реальных образцов бизнес-планов. М.: Ось-89, 2002. 864 с.
3. Семенов Г.А., Бугай В.З., Бугай А.В. Фінансове планування і управління на підприємствах: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 432 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Васильців Т.Г., Качмарик Я.Д., Блонська В.І., Лупак Р.Л. Бізнес-планування : навч. посібник. К.: Знання, 2013. 173 с. <http://www.lac.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/Biznes-planuvannja.pdf>.
2. Горлачук В.В., Коваленко О.Ю., Белінська С.М. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства: навч. посібник. Миколаїв: ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 308 с. <http://dSPACE.chmnu.edu.ua/bitstream/123456789/161/1/%D0%93%D0%BE%D1%80%D0%BB%D0%B0%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%92.%20%D0%92.%20%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%20%D0%B3%D0%BE%D1%81%D0%BF%00%BE%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0.pdf>.
3. Єгунов Ю.А. Форми і горизонт планування виробничої програми промислового підприємства. <https://economics.opu.ua/files/archive/2015/No2/243-249.pdf>.
4. Петренко К.В., Скоробогатова Н.Є. Економіка і організація виробництва:

навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за технічними та інженерними спеціальностями. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 177 с.
[https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/27463/1/Ekonomika i organiz vyrob.pdf](https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/27463/1/Ekonomika_i_organiz_vyrob.pdf).

Розробник _____ (Т. С. Кравчуновська)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (Г. В. Ползікова)
(підпис)

Затверджено на засіданні кафедри планування і організації виробництва
Протокол від 01 жовтня 2019 року № 3